روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

شنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۲ | ۱۷ رمضان ۱۴۴۴ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۴۶۰ | Saturday - April 8 , 2023

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱

■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳

■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

■ شاپا: ISSN1735-3637 ■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir

■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

دعای روز هفدهم

اللهمّ اهْدِنی فیهِ لِصالِحِ الأعْمالِ واقْضِ لی فیهِ الحَوائجَ والآمالِ یا من لا یحْتاجُ الی التَّفْسیر والسؤالِ یا عالِماً بما فی صُدورِ العالَمین صَلِّ علی محمّدٍ و آلهِ الطّاهِرین.

خدایا راهنمایی‌ام کن در آن به کارهای شایسته و اعمال نیک و برآور برایم حاجت‌ها و آرزوهایم ای که نیازی به سویت تفسیر و سؤال ندارد. ای دانای به آنچه در سینه‌های جهانیان است درود فرست بر محمد وآل طاهر او.

واحه

پلنگ من دل مغرورم بود و پنجه به خالی زد
که عشق ماه بلند من ورای دست رسیدن بود
حسین منزوی

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۶	غروب آفتاب: ۱۸:۳۱
اذان مغرب: ۱۸:۵۰	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۲۳
اذان صبح (فردا): ۴:۱۴	طلوع خورشید (فردا): ۵:۴۰

پیشخوان

گودی

گودی داستان دو برادر است؛ در هند و دقیق‌تر در کلکته. یکی درگیر بخش خطرناک سیاست می‌شود و خانواده را فراموش می‌کند و دیگری دنبال رویاهای خود به آمریکا می‌رود و زندگی هندی را فراموش می‌کند. حالا او باید به خاطر وقوع یک تراژدی در زندگی خانواده‌اش به کلکته بازگردد اما خبری از استقبال گرمی که انتظارش را داشت، نیست. به هند برگشته تا در ازدحام هند خودش و خواسته‌هایش را فراموش کند. در نبود او خیلی چیزها تغییر کرده. در او، در کلکته و در خانواده. گودی نوشته جومپا لاهیری که انتشارات ماهی آن را با ترجمه امیرمهدی حقیقت منتشر کرده، داستان تنهایی اعضای یک خانواده در کنار هم است؛ خانواده‌ای که سنت آنها را کنار هم قرار می‌دهد اما هیچ‌کدام از آنها از این در کنار هم‌بودن دل خوشی ندارند. خانواده در گودی اهرم فشاری است که آدم‌ها تا مجالی پیدا کرده از آن فرار می‌کنند؛ فراری که درنهایت چندان موفقیت‌آمیز هم نیست و انگار سرنوشت ما شرقی‌هاست که در یک رودربایستی تمام‌نشدنی دوباره و با وجود همه اختلاف‌ها و دلخوری زیر سقف ویترینی به نام خانواده در یک سکوت معنادار جمع شویم.

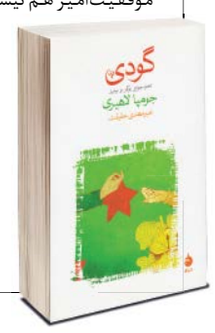

مصائب روزهای قرمز

آیا ایران جزو کشورهایی است که بیشترین تعطیلات را در سال دارد؟

تعطیلات همواره در ایران موضوع پرچالشی بوده است، تازه از خمودگی تعطیلات طولانی نوروزی بیرون آمدیم که دوباره با یک هفته نیمه‌تعطیل روبه‌روییم. همین تعدد و البته توالی تعطیلات باعث شده برخی مسئولان نسبت به تغییرات روزهای قرمز تقویم هشدار بدهند و از پیامدهای سوء آن در مدیریت کشور بگویند. اساسا یک کلیشه ذهنی هم وجود دارد که ایران را به نوعی بهشت تعطیلات تقویمی می‌داند اما با نگاهی به وضعیت دیگر کشورها باید گفت این باور از اساس نادرست است و نه تنها ایران به لحاظ تعداد تعطیلات تقویمی در صدر فهرست ذهنی این افراد قرار ندارد که به نوعی صاحب کمترین تعداد روزهای تعطیل است. این موضوع البته با در نظرگرفتن سه شاخص «تعطیلات رسمی»، «تعطیلات آخر هفته» و «مجموع تعطیلات» به دست می‌آید و بررسی این سه مولفه نشان می‌دهد ایران نه‌تنها بهشت تعطیلات نیست، بلکه به لحاظ تعداد روز تعطیلی، در قعر جدول رتبه‌بندی جهانی قرار دارد. به لحاظ تعطیلات رسمی، ایران با ۲۶ روز تعطیلی در رده ۳۹ کشورهای دنیا قرار دارد. اما همچنان مخالفانی وجود دارند که معتقدند ایران صاحب تعطیلات بسیاری است. یکی از آنها حسن ابوترابی‌فرد، عضو کمیسیون داخلی مجلس است که گفته «تنها کشوری هستیم که سه نوع تعطیلات داریم؛ ملی، شمسی و قمری و همچنین تعطیلی بین تعطیلات نیز زیاد است.» او معتقد است این رویه اقتصاد کشور را به شدت تحت تاثیر قرار می‌دهد. جالب این که برای کم‌شدن تعطیلات تقویمی او پیشنهاد کرده که «پنجشنبه را روز کاری اعلام کرده و همانند کشورهای اسلامی جمعه و شنبه را تعطیل کنیم.» اما با یک بررسی کوتاه و اجمالی می‌توان متوجه شد که این پیشنهاد نه‌تنها از تعداد روزهای تعطیل کم می‌کند بلکه روزهای قرمز تقویم بیشتر می‌شوند. اگر مبنای مقایسه فقط تعطیلات رسمی باشد، ایران نسبت به متوسط سایر کشورها تعطیلات بیشتری دارد. تعداد تعطیلات رسمی در ایران در سال حدود ۲۶ روز است اما در صورتی که تعطیلات آخر هفته نیز در کنار تعطیلات رسمی مبنای مقایسه قرار گیرد، ایران در توزیع جهانی جزو کشورهای پرکار محسوب می‌شود. در یک رتبه‌بندی بین ۳۰ کشور دنیا، ایران با ۴۵ ساعت کار در هفته رتبه پنجم را به لحاظ کشورهای با بیشترین ساعت کاری در هر هفته به خود اختصاص داده است. در طرف مقابل، فرانسه با ۳۵ ساعت کار در هفته در قعر جدول قرار گرفته و جزو کشورهای کم‌کار محسوب می‌شود. در عمده کشورهای دنیا روزهای کاری در هفته پنج روز است؛ این در حالی است که در ایران و تعداد محدودی از کشورهای دیگر تعداد روزهای کاری هفته شش روز است. بنابراین علاوه بر مقایسه تعطیلات رسمی، مقایسه تعداد تعطیلات آخر هفته نیز اهمیت قابل توجهی دارد. در بین تمامی کشورهای دنیا علاوه بر ایران فقط ۹ کشور دیگر یک روز در هفته تعطیل هستند. به این معنا که به لحاظ کمترین روز تعطیل، ایران در رده دهم قرار دارد. از طرفی تمامی کشورهای مذکور تعداد تعطیلات رسمی کمتری نسبت به ایران دارند؛ بنابراین می‌توان گفت در خصوص شاخص کل رتبه‌بندی، در بین کل کشورهای دنیا فقط ۹ کشور کمتر از ایران تعطیلات کاری دارند و ایران به عنوان یکی از کشورهای پرکار دنیا به لحاظ تعداد روزهای کاری شناخته می‌شود. این کشورها بنگلادش، هند، کلمبیا، گینه استوایی، مکزیک، سومالی، نپال، فلسطین و اوگاندا هستند.

میزان تعطیلات رسمی کشورها با توجه به تعداد روز کاری

حکمت

امام علی(ع):

خوشا آن که پرداختن به عیب خویش، وی را از عیب دیگران بازدارد.

نهج‌البلاغه

نکته‌روز

یک «همراه» ۵۰ ساله!

نیم‌قرن پیش درست در چنین روزهایی تلفن همراه اختراع شد!

۵۰ سال پیش در چنین روزهایی یعنی در اوایل آوریل ۱۹۷۳، مارتین کوپر با دستگاهی به اندازه یک آجر در پیاده‌روی خیابان ششم منهتن نیویورک ایستاد و اولین تماس عمومی را از طریق تلفن همراه با یکی از مردانی که برای توسعه این دستگاه با او رقابت می‌کرد، برقرار کرد. کوپر که در آن زمان مهندس شرکت موتورولا بود، در تماسی به جوئل انگل، رئیس آزمایشگاه بل متعلق به AT&T گفت: «من با یک تلفن همراه با شما تماس می‌گیرم اما یک تلفن همراه واقعی، یک تلفن همراه شخصی، دستی و قابل حمل!» گرچه تلفن‌های همراه تا یک دهه پس از این برقراری ارتباط در دسترس عموم قرار نگرفت اما هر فردی که در آن روز در خیابان منهتن قدم می‌زد، شاهد تاریخ‌سازی مارتین کوپر بود. حالا پس از گذشت ۵۰ سال از اولین تماس، دستگاه حجیم کوپر تکامل یافته و با طیف گسترده‌ای از تلفن‌های نازک‌تر و سریع‌تر جایگزین شده که در همه جا حضور دارد و صنایع، فرهنگ و نحوه ارتباط ما با یکدیگر و حتی خودمان را تغییر داده است. اما در حالی که دسترسی و تاثیر گسترده تلفن‌های همراه ممکن است برخی را غافلگیر کرده باشد، کوپر می‌گوید این امکان که روزی تلفن‌های همراه برای بسیاری از مردم وسیله‌ای ضروری تلقی شود از همان ابتدا واضح بود. او که اکنون ۹۴ سال دارد به CNN گفت: «از این‌که همه تلفن همراه دارند تعجب نکردم.»

در دهه ۱۹۹۰ بود که تلفن همراه مدرن شروع به کار کرد، زیرا اندازه آن بسیار کاهش یافت و کاربرپسندتر شد. براساس تحقیقی که در سال ۲۰۲۱ توسط مرکز تحقیقاتی پیو انجام شد، امروزه ۹۷ درصد از آمریکایی‌ها دارای نوعی تلفن همراه هستند. در سال‌های پس از اولین تماس، کوپر کتابی در مورد قدرت تغییردهنده تلفن همراه نوشت، شرکت‌هایی راه‌اندازی کرد و تورهای سخنرانی و حضور در رسانه‌ها را انجام داد اما او لزوما تمام جنبه‌های پیشرفت‌های فناوری مدرن را نمی‌پذیرد. کوپر می‌گوید: «بسیاری از مهندسان در چیزی که آنها فناوری، ابزارها و سخت‌افزار می‌نامند، غرق شده و فراموش می‌کنند که تمام هدف فناوری بهتر کردن زندگی مردم است. مردم این را فراموش می‌کنند و من باید به آنها یادآوری کنم. ما در تلاش هستیم تا تجربه انسانی را بهبود بخشیم. این همان چیزی است که تکنولوژی در مورد آن است.»

با نگاهی به ۵۰ سال گذشته، کوپر پیشرفت فناوری را برای جامعه کاملا مثبت می‌بیند: «من انسان خوشبینی هستم. می‌دانم که تلفن همراه معایبی دارد و ما افرادی را داریم که به آن معتاد می‌شود اما به طور کلی من فکر می‌کنم تلفن همراه بشریت را به سمت بهتر شدن تغییر داده است و این در آینده نیز ادامه خواهد داشت.»

چهارراه

ستایشگر حقیقت

نگاهی به زندگی پیکاسو به بهانه پنجاهمین سالمرگش

آیسا اسدی
روزنامه‌نگار

پابلو پیکاسو از مشهورترین هنرمندان جهان است. این خالق تاثیرگذار از دوران جوانی تا زمان درگذشتش آثار هنری باورنکردنی تولید کرد. برخی از نقاشی‌های او چنان عجیب و انتزاعی است که او را از همه کسانی که سعی در استفاده از قلم‌مو دارند، متمایز می‌کند. این نقاش مشهور ۲۵ اکتبر ۱۸۸۱ در مالاگا اسپانیا به دنیا آمد. در حالی که بیشتر مردم او را فقط به عنوان پیکاسو می‌خوانند، نام کامل او در واقع از ۲۳ کلمه تشکیل شده است! زندگی پیکاسو بسیار دراماتیک آغاز شد؛ پروسه زایمان آن‌قدر سخت بود و نوزاد چنان ضعیف و کوچک بود که وقتی به دنیا آمد، ماما فکر کرد او مرده به دنیا آمده است، بنابراین او را روی میز کناری رها کرد تا از مادرش مراقبت کند.

عمویش، پزشکی به نام دون سالوادور بود که او را نجات داد؛ آن هم با دمیدن دود سیگار به صورتش و به گریه افتادن پیکاسو. خالق سبک کوبیسم از هفت‌سالگی توسط پدر هنرمندش تحت آموزش نقاشی قرار گرفت و توانست نخستین نمایشگاه خود را در ۱۳ سالگی در پشت یک مغازه چترفروشی برگزار کند. درام زندگی پیکاسو در طول جنگ جهانی دوم و اشغال پاریس توسط آلمان به اوج خود رسید. نقاشی‌های پیکاسو توسط نازی‌ها ممنوع شد زیرا آنها فکر می‌کردند این آثار از قوانین هنری پیروی نمی‌کنند. وقتی یک افسر نازی «گرنیکا» (قدرتمندترین نقاشی ضدجنگ تاریخ) را دید، از پیکاسو پرسید: «تو این نقاشی را کشیده‌ای؟» گفته می‌شود که پیکاسو پاسخ داده است: «نه، پس تو کشیدی!» حقایقی از زندگی پیکاسو که نمی‌دانید.

پرکارترین هنرمند جهان

دستاوردهای هنری پیکاسو آنچنان چشمگیر است که کارشناسان بعید می‌دانند کسی بتواند در آینده از او پیشی بگیرد. این هنرمند رکوردار تولید بیشترین آثار هنری خلق‌شده توسط یک نفر تا به امروز است. پیکاسو تنها نقاش نبود، بلکه به معنی واقعی کلمه هنرمند بود و در سایر رشته‌های هنری نیز آثار متعددی را خلق کرد. او علاوه‌بر نقاشی زبردست، مجسمه‌ساز، سرامیک‌ساز، طراح صحنه، شاعر، نمایشنامه‌نویس و نویسنده نیز بود. او در ۷۸ سال بیش از ۱۳۵۰۰ نقاشی و طرح، صدهزار چاپ و حکاکی، ۳۴ هزار تصویرسازی کتاب و ۳۰۰ مجسمه و سرامیک تولید کرد. این تعداد کل آثارش را به بیش از ۱۴۷ هزار و ۸۰۰ قطعه هنری می‌رساند. بین سال‌های ۱۹۳۵ تا ۱۹۵۹ پیکاسو بیش از ۳۰۰ شعر نیز نوشت. شایعه شده بود که پیکاسو پیش‌بینی کرده بود بیشتر به خاطر شعرهایش شناخته خواهد شد تا نقاشی‌هایش.

ثروتمندترین هنرمند تاریخ

پیکاسو جزو معدود هنرمندانی است که در زمان حیاتش به شهرت و البته ثروت چشمگیری رسید. در اوایل دهه ۱۹۳۰ و زمانی که بسیاری در تمام نقاط جهان از مشکلات اقتصادی ناشی از رکود بزرگ رنج می‌بردند، پیکاسو از سبک زندگی گرانقیمت خود لذت می‌برد. زمانی که پیکاسو درگذشت، ثروتمندترین هنرمند تاریخ بود. طبق گفته یک حسابرس، دارایی خالص پیکاسو در زمان مرگش در سال ۱۹۷۳ بین ۱۰۰ تا ۲۵۰ میلیون دلار بود. پیکاسو وصیتنامه‌ای نداشت، به همین دلیل اختلاف حقوقی تقسیم دارایی‌هایش بین وارثان شش سال به طول انجامید. البته این تنها رکوردی نیست که او به ثبت رسانده است؛ گران‌ترین تابلویی که تا به حال فروخته شده، اثر «زنان الجزایر» پیکاسو است که سال ۲۰۱۵ به قیمت ۱۷۹/۳ میلیون دلار فروخته شد!

رکورددار بیشترین سرقت آثار

وقتی لقب پرکارترین هنرمند جهان در کنار ثروتمندترین آنها به یک نفر تعلق گیرد، به دست آوردن رکورد بیشترین آثار به‌سرقت‌رفته، چندان کار سختی نیست. بله درست است آثار پیکاسو بیش از هر هنرمند دیگری در جهان دزدیده شده است. طبق تحقیقات جدید یک استاد اسپانیایی در حال حاضر تنها ۱۱۴۷ نقاشی به عنوان دزدیده، مفقود یا مورد مناقشه ثبت شده است و تعداد سایر آثار دزدیده‌شده هنوز مشخص نیست. یکی از مهم‌ترین سرقت‌های آثار پیکاسو مربوط به ۱۱۸ نقاشی، طراحی و آثار دیگر از موزه آوینیون فرانسه، در سال ۱۹۷۶ بود. در سال ۲۰۰۷ نیز تعدادی از آثار این هنرمند از خانه نوه‌اش دایانا ویدمایر پیکاسو، واقع در پاریس دزدیده شد که ارزش‌شان بیش از ۶۶ میلیون دلار برآورد شده است.

رسوای مونالیزا!

دنیای هنر بین‌المللی، یکی از بزرگ‌ترین رسوایی‌های خود را در سال ۱۹۱۱ داشت و مونالیزا از موزه لوور به سرقت رفت. هنگامی که پلیس شروع به درخواست راهنمایی از مردم کرد، یکی از دزدان سابق آثار هنری، شخصیت ادبی فرانسوی گیوم آپولینر را که ظاهرا درگذشته آثار دزدیده‌شده بسیاری به او فروخته می‌شد را به پلیس معرفی کرد. آپولینر که از دوستان نزدیک پیکاسو بود، بازداشت و تحت بازجویی به دلایل نامعلوم دوستش پیکاسو را عامل دزدی مونالیزا معرفی کرد! در پی این اتهام پیکاسو بازداشت شد اما به دلیل عدم وجود شواهد کافی، هر دو نفر آزاد شدند. چند سال بعد این اثر پیدا و مشخص شد که شاهکار داوینچی توسط یکی از نگهبانان سابق موزه لوور به سرقت رفته است.